

Finanšu ministrija

Eiropas Savienības fondu un ārvalstu finanšu palīdzības aktualitātes

25.04.2023.

Finanšu ministrija

Būtiskākie darba uzdevumi 2023. gadam

1) 2014.-2020. ES fondi:

*ES finansējums
4,6 mljrd. EUR*

Perioda pabeigšanas fāze

- Pabeigt projektus par 3 mljrd. EUR (66%)
- Izmaksāt projektu īstenotājiem 2023. un 2024. gadā vēl 1 mljrd. EUR (23%)
- **Risinājumi visa pieejamā ES fondu finansējuma izmantošanai**

2) 2021.-2027. ES fondi:

*ES +VB finansējums
5 mljrd. EUR*

Iespējami ātri jāuzsāk ieviešana

- **Apstiprināt investīciju MK noteikumus** par kopējo finansējumu 3,5 mljrd. EUR (68%)
- **Uzsākt projektu atlases** par lielāko daļu finansējuma

3) Atvесеjоšanas fonds:

*ES finansējums
1,82 mljrd. EUR*

Ieviešanas paātrināšana

- **Apstiprināt visu MK regulējumu** (vēl par 27 reformām/investīcijām, 33% no AF finansējuma)
- **Izpildīt 2022. un 2023. gada rādītājus** (vēl **52** no 84)
- Sagatavot **AF plāna grozījumus un RePowerEU sadaļu**

*ES fondu tematiskā **komiteja** pārvalda ES līdzfinansēto programmu ieviešanu, t.sk. izskatot augstā līmeņa risinājumus*

Finanšu ministrija

Investīciju sekmēšanai ir meklējamas labākas, efektīvākās pieejas

Izaicinājumi	Turpmākā rīcība Kā nepazaudēt mērķi aiz administratīviem procesiem?
Detalizācija & termiņi MK noteikumu izstrādē - administratīvos procesos «grimstam» detaļās	<ul style="list-style-type: none">✓ Ministriju ievadprezentācijas, kopīgs darbs ar jaunajiem MKN => konkrēti priekšlikumi un ātra lēmumu pieņemšana✓ Pēc 2 TAP skaņošanas raundiem neatrisinātie jautājumi tiek operatīvi risināti savstarpējā sadarbībā klātienē atbilstošākajā formātā
Atbildība par labāko risinājumu sabiedrībai	<ul style="list-style-type: none">✓ Jēgpilns ietekmes novērtējums jaunām investīciju programmām pirms MK lēmuma, tsk IKP kontekstā✓ CBA piemērošana ienākumus radošiem projektiem virš 1 milj. EUR
Visos procesos jēgpilni jāievieš princips « konsultē vispirms »	<ul style="list-style-type: none">✓ Mērķis ir nodrošināt programmu/projektu mērķu sasniegšanu pilnvērtīgu projektu ieviešana un investīciju rezultātu sasniegšana✓ Papildus individuālam CFLA darbam ar katru īstenotāju ikdienā atbilstoši ‘konsultē vispirms’✓ Ar ieinteresētām pusēm organizētas regulārs dialogs platforma✓ Regulāra atgriezeniskā saite & kopīgs dialogs risinājuma meklēšanā✓ CFLA strādā pie organizatoriskām izmaiņām; jēgpilns izpildījums «konsultē vispirms» no sliktā policista uz pilnvērtīgu sadarbību.
Inovāciju programmu ieviešana	<ul style="list-style-type: none">✓ Programmu izstrāde ciešā sadarbībā ar partneriem, konsultācijas ar EK
Būvniecības sektora kapacitāte	<ul style="list-style-type: none">✓ Ja nepieciešams, risinājumi ES fondu tematiskajā komitejā;✓ Sadarbība ar partneriem, bankām

Finanšu ministrija

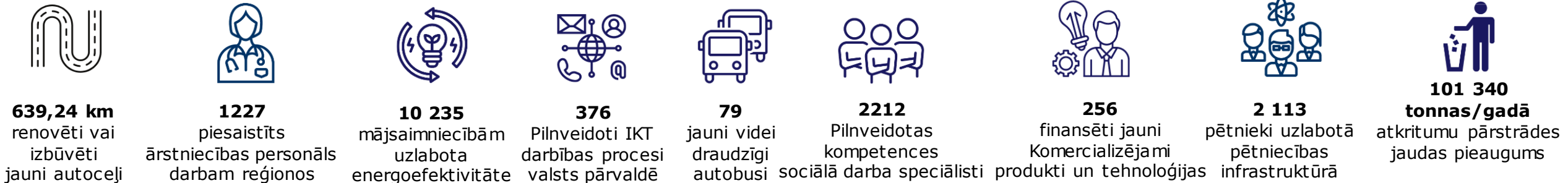
1) No ES fondu 2014.-2020. 4,64 mljrd. EUR ir jāizmaksā 1 mljrd. EUR: 2023. gadā vēl 436 (no 529) milj. EUR un 2024. gadā – 610 milj. EUR

Kumulatīvais progress līdz 28.02.2023., t.sk. salīdzinājums ar statusu uz 01.09.2022.

Sasniegtā piemēri

ES fondu investīciju devums IKP 2023. gadā
▲ 1%

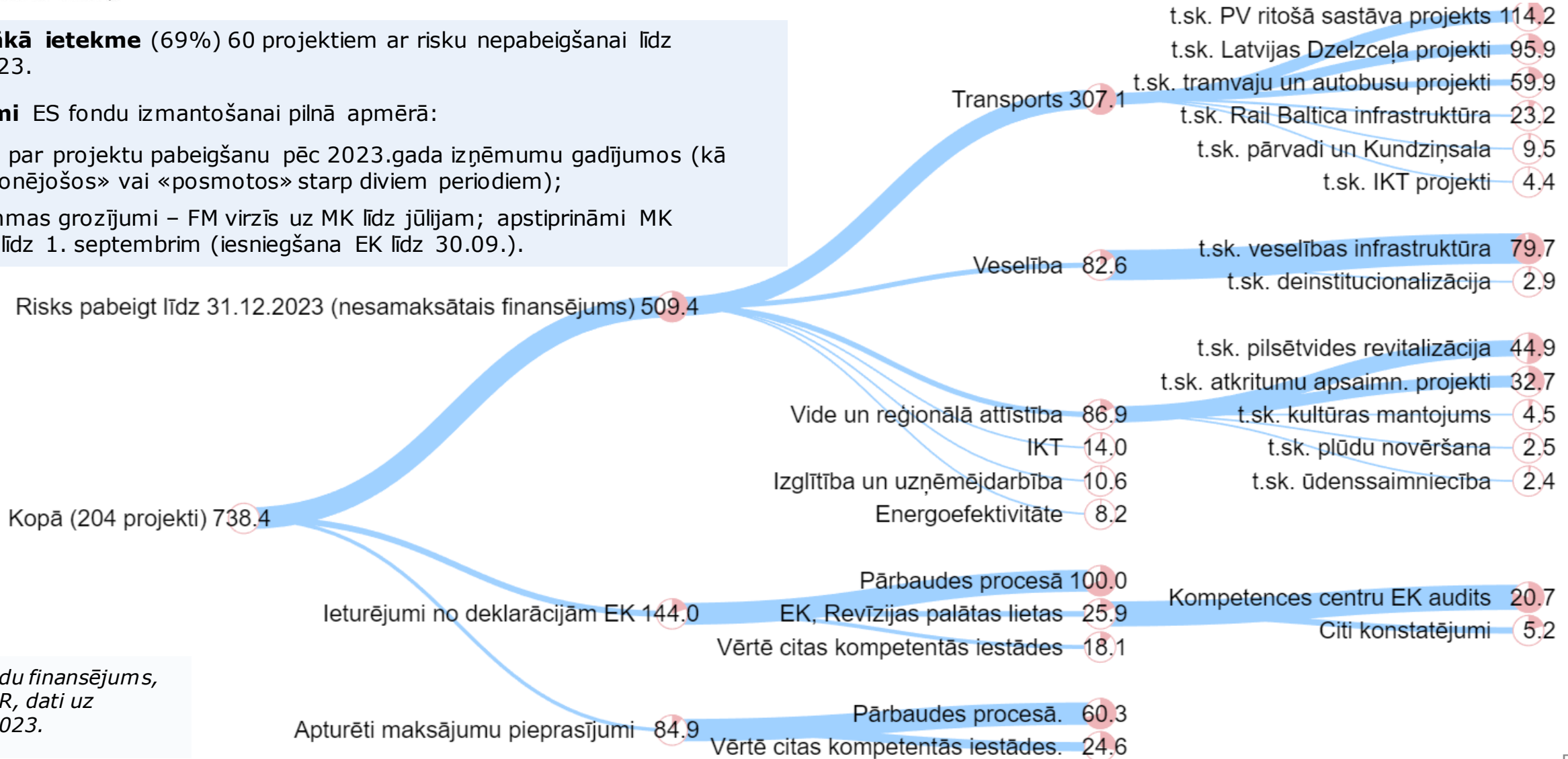
Finanšu ministrija

2014.-2020. ES fondu noslēgumā īpaši uzraugāms projektu īstenotājiem izmaksājamais finansējums 738 milj. EUR (16% no piešķiruma)*

Nozīmīgākā ietekme (69%) 60 projektiem ar risku nepabeigšanai līdz 31.12.2023.

Risinājumi ES fondu izmantošanai pilnā apmērā:

- lēmumi par projektu pabeigšanu pēc 2023.gada izņēmumu gadījumos (kā «nefunkcionējošos» vai «posmos» starp diviem periodiem);
- Programmas grozījumi – FM virzīs uz MK līdz jūlijam; apstiprināmi MK indikatīvi līdz 1. septembrim (iesniegšana EK līdz 30.09.).

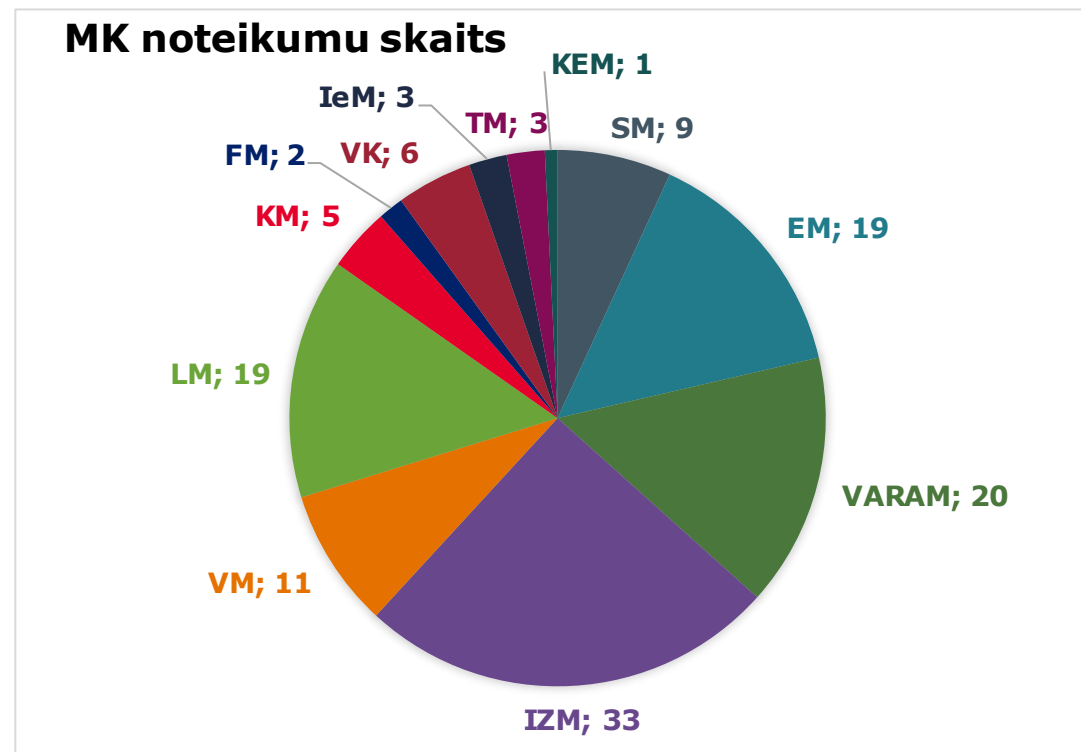
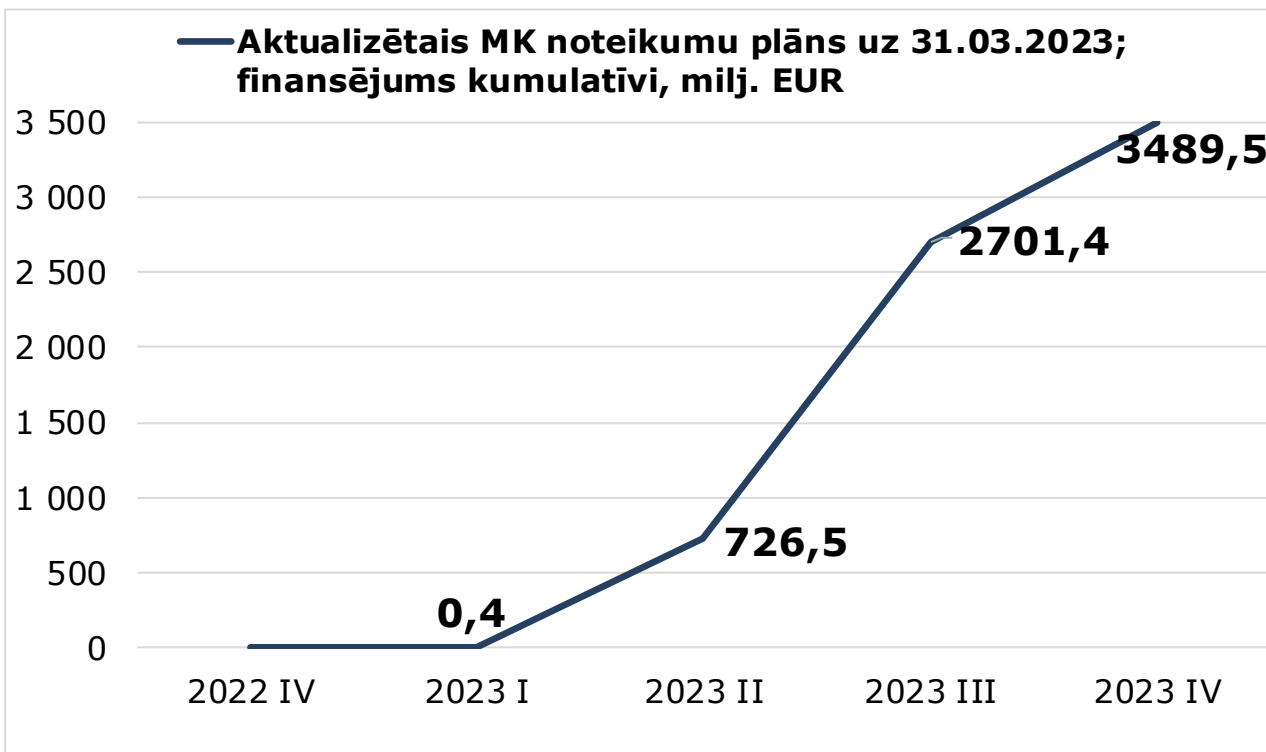
*ES fondu finansējums, milj. EUR, dati uz 17.04.2023.

Finanšu ministrija

2) 2021.-2027. ES fondi – jāpaātrina MK regulējuma izstrāde, apstiprināšana investīciju uzsākšanai

2023. gadā jāapstiprina investīciju MK noteikumi par 3,5 mljrd. EUR (68 % no kopējā finansējuma)

- Ieviešana saskaņā ar ministriju, Valsts kancelejas izstrādāto laika rāmi
- Jēgpilns investīciju lietderības un ietekmes novērtējums
- Kumulatīvā «n+3» principa (minimālā no EK pieprasāmā finansējuma apmēra) izpildes uzraudzība
- Principa «konsultē vispirms» piemērošana

Finanšu ministrija

3) Atveseļošanas fonda investīcijas

Līdz 2023. gada 24. aprīlim
MK ir **apstiprināts 41 ieviešanas nosacījums** par 51 reformu/investīcijām ar AF finansējumu **1,22 mljrd. EUR** no 1,82 mljrd. EUR

2023. gadā jāizpilda

vēl 52 no 84 rādītājiem,
lai no EK saņemtu **802 milj. EUR**

2022. gads: izpildīts 31 no 49 rādītājiem
2023. gads: izpildīts 1 no 35 rādītājiem

Regulējums AF finansējumam

apstiprināts MK
līdz 01.01.2023. līdz 24.04.2023.
56% 67%

Priekšlikumi **AF plāna grozījumiem:**

- papildu **8,5 milj. EUR** mainīgās daļas un **123,79 milj. EUR RePowerEU** finansējuma izmantošanai;
- atsevišķu rādītāju izpildes termiņu precizēšanai.

2023. gada maijā saskaņošana TAP un publiskā apspriede

Finanšu ministrija

Finansē
Eiropas Savienība

Finansē
Eiropas Savienība
NextGenerationEU

**Aicinām atbalstīt FM priekšlikumus investīciju
paātrināšanai un sekmēšanai**

saskaņoti ar ministrijām, Valsts kanceleju

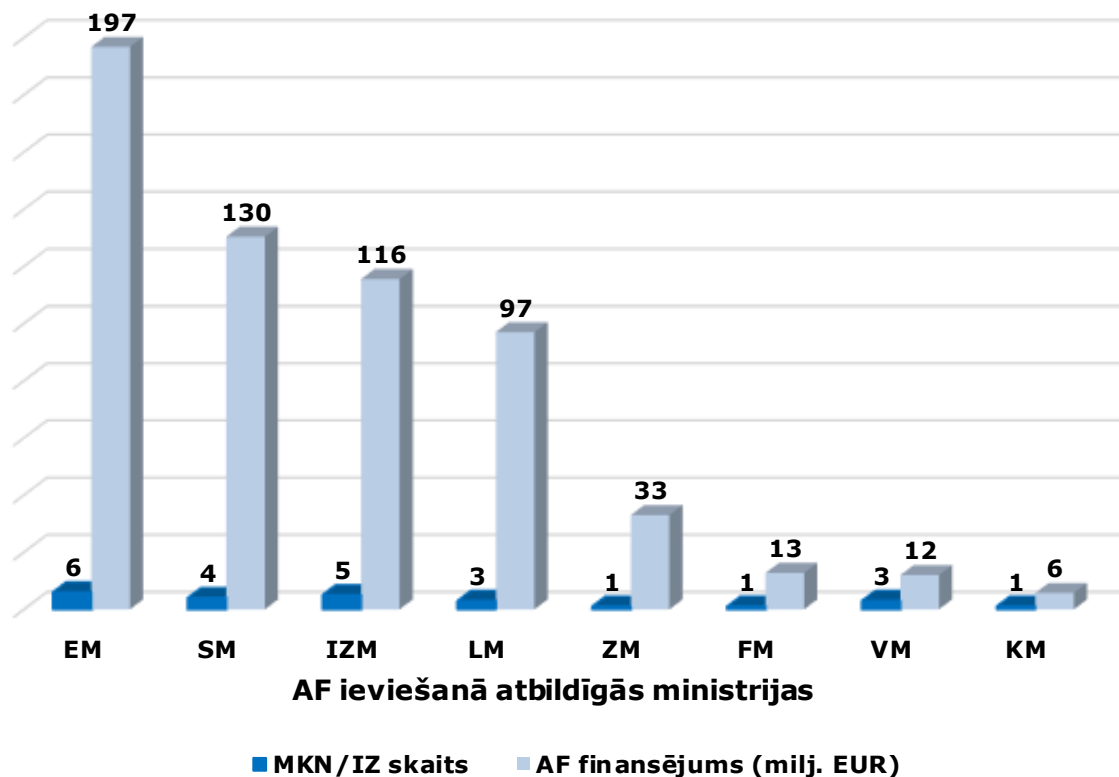
PALDIES!

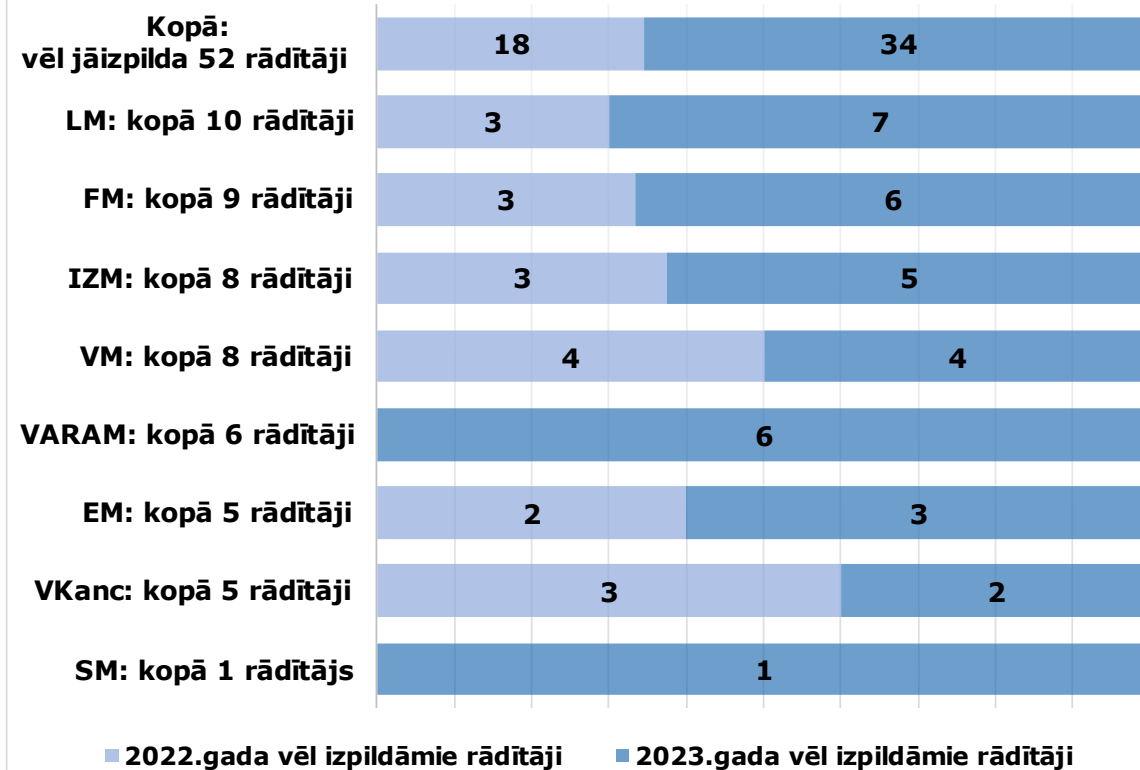
Finanšu ministrija

Līdz 2023.g. beigām sasniedzamais Atvaseļošanas fonda ieviešanā

Apstiprināmais AF regulējums un tā finansējuma apmērs

Izpildāmie rādītāji (atskaites punkti, mērķi)

Finanšu ministrija

Līdz 30.06.2023. vēl izpildāmie 2022. gada Atveseļošanas fonda rādītāji – kopā 18 (11 investīcijas, 7 reformas)

Iestāde	Joma	Skaits	Saturs
LM	Nevienlīdzības mazināšana	3 (3 investīcijas)	> Mērķgrupas izvēle mājokļa pieejamības uzlabošanai; > Līgumu slēgšana piekļuvei publiskām ēkām; > Līgums par prognozēšanas modeļa algoritmu izstrādi.
FM	Likuma vara	3 (2 investīcijas, 1 reforma)	> Nodokļu maksātāju reitinga sistēma; > Līgums par kontroles dienestu infrastruktūras izveidi, rentgena iekārtu iegādi, uzstādīšanu.
IZM	Digitālā transformācija	3 (1 investīcija, 2 reformas)	> Kritēriji darbinieku izglītošanai; > Datoru iegāde izglītības iestādēs; > MK noteikumi digitālo pamatprasmju novērtēšanai.
VM	Veselība	4 (2 investīcijas, 2 reformas)	> Metodika par veselības politikas uzlabošanu; > Digitālās veselības aprūpes stratēģija; > Integrētās veselības aprūpes modeļa izstrāde; > Metodika par sekundārās ambulatorās veselības aprūpi.
EM	Klimata pārmaiņas	1 (investīcija)	> Valsts un vēsturisko ēku energoefektivitātes programma
	Nevienlīdzības mazināšana	1 (investīcija)	> Mājokļu pieejamības pamatnostādnes
VKanc	Likuma vara	3 (1 investīcija, 2 reformas)	> Atbalsta programma NVO; > Valsts pārvaldes modernizācijas plāns; > Vienota pakalpojumu centra koncepcija.

Finanšu ministrija

Līdz 31.12.2023. vēl izpildāmie 2023. gada Atveseļošanas fonda rādītāji – kopā 34 (23 investīcijas, 11 reformas)

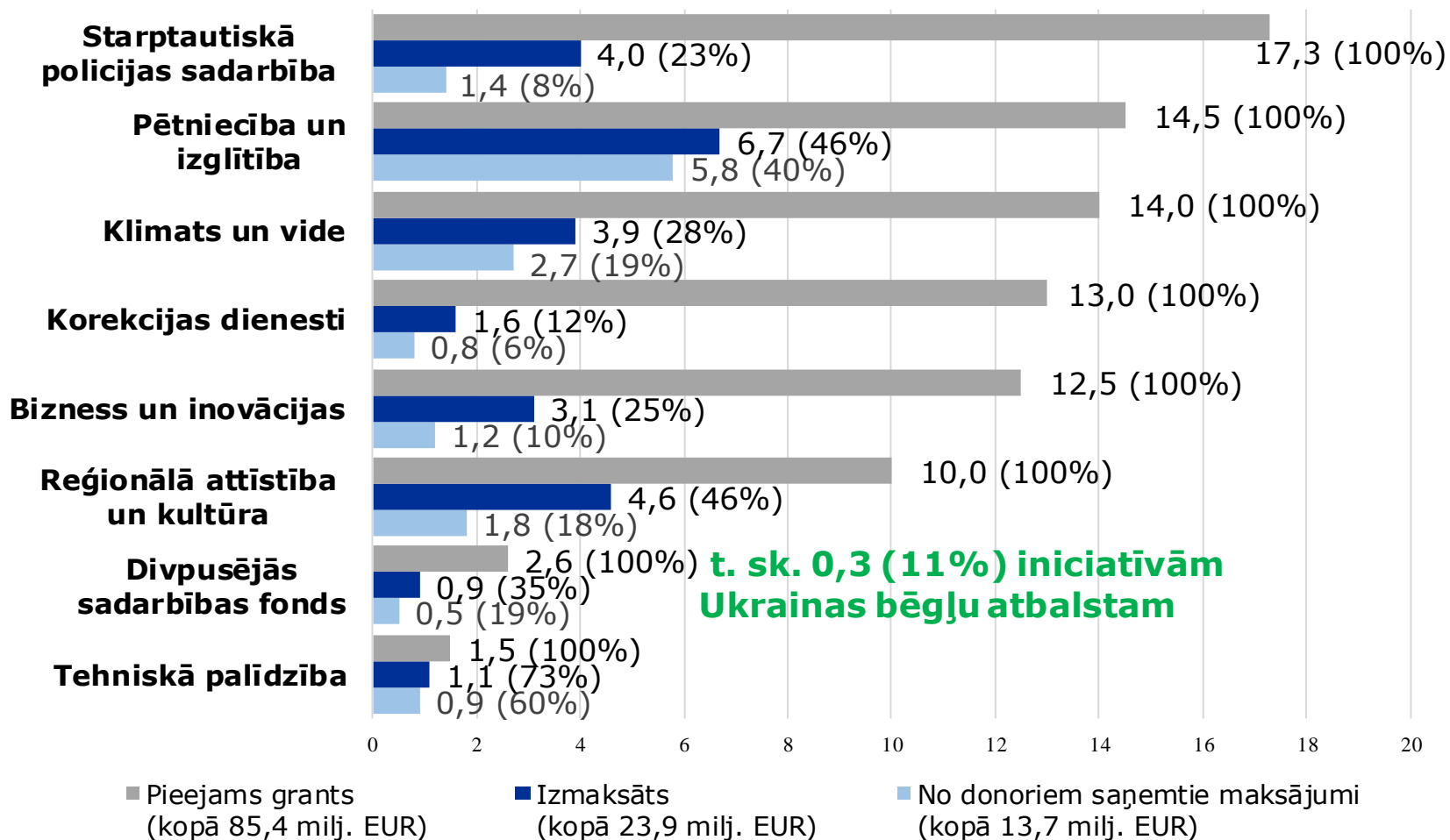
Iestāde	Joma	Skaitis	Saturs
LM	Nevienlīdzības mazināšana	7 (6 investīcijas, 1 reforma)	<ul style="list-style-type: none"> > Mājokļu pielāgošana personām ar invaliditāti; > Sociālās nodrošināšanas prognozēšanas rīka specifika; > Profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu standarts; > Līgumi par ilgtermiņa aprūpes pakalpojumiem; > Digitālie rīki un digitālo prasmju attīstība; > Minimālo ienākumu atbalsta sistēmas uzlabošana.
FM	Likuma vara	6 (4 investīcijas, 2 reformas)	<ul style="list-style-type: none"> > Darbinieku apmācības darbam ar analītisko platformu; > Pētījums par ēnu ekonomiku; > Grozījumi VID iekšējos noteikumos; > Dzelzeļa muitas kontroles punktu skeneri; > Pasta sūtījumu šķirošanas līnija lidostā; > Būvatļauja kontroles dienestu infrastruktūras izveidei.
IZM	Digitālā transformācija	4 (1 investīcija, 3 reformas)	<ul style="list-style-type: none"> > MK noteikumi par: individuālo mācību kontu pieejas attīstību, prasmju fondu konceptu, atbalsta pasākumiem darbinieku izglītošanai; > Datoru iegāde izglītības iestādēs.
	Ekonomikas transformācija un produktivitāte	1 (reforma)	<ul style="list-style-type: none"> > Augstāko izglītības iestāžu konsolidācija
VM	Veselība	4 (2 investīcijas, 2 reformas)	<ul style="list-style-type: none"> > Koordinācijas mehānisms veselības aprūpes darbinieku mācīšanai; > Cilvēkresursu kartējums un attīstības stratēģija; > Sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pētījums.
VARAM	Digitālā transformācija	5 (4 investīcijas, 1 reforma)	<ul style="list-style-type: none"> > IKT risinājumu apraksti un izstrāde; > Plāni centralizētu funkciju vai pakalpojumu izveidei; > Regulējums par datu aprites valsts platformas darbību; > Digitālo prasmju un kopetenču satvars.
	Nevienlīdzības mazināšana	1 (investīcija)	<ul style="list-style-type: none"> > Līgumu slēgšanas tiesības industriālajiem parkiem reģionos
EM	Klimata pārmaiņas	1 (investīcija)	<ul style="list-style-type: none"> > Projektu līgumi par 80 milj. EUR energoefektivitātes uzlabošanai
	Ekonomikas transformācija un produktivitāte	2 (2 investīcijas)	<ul style="list-style-type: none"> > Nepieciešamo cilvēkresursu piesaistīšana; > Izveidoti inovāciju klasteri
VKanc	Likuma vara	2 (2 investīcijas)	<ul style="list-style-type: none"> > Pieejams kompetenču satvars, t.sk. mācību programmas
SM	Klimata pārmaiņas	1 (reforma)	<ul style="list-style-type: none"> > Koordinēta pieeja pasažieru pārvadājumiem Rīgas metropoles areālā

Finanšu ministrija

EEZ/Norvēģijas investīcijas ieviešanā līdz 2024. gadam

Pieejamais grants kopā **85,4 milj. EUR**

Programmu galvenās aktivitātes

Ekonomisko noziegumu apkarošana un novēršana

Baltijas pētniecība, stipendijas un reģionālie inovāciju centri

Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija un klimata pārmaiņu politikas uzlabošana

Mācību centra izveide Olaines cietumā

Biznesa inovāciju centrs un atbalsts "zaļām" un IKT inovācijām

Reģionāls uzņēmējdarbības atbalsts, biznesa ideju īstenošana Latgalē, kultūras pasākumi bērniem un jauniešiem

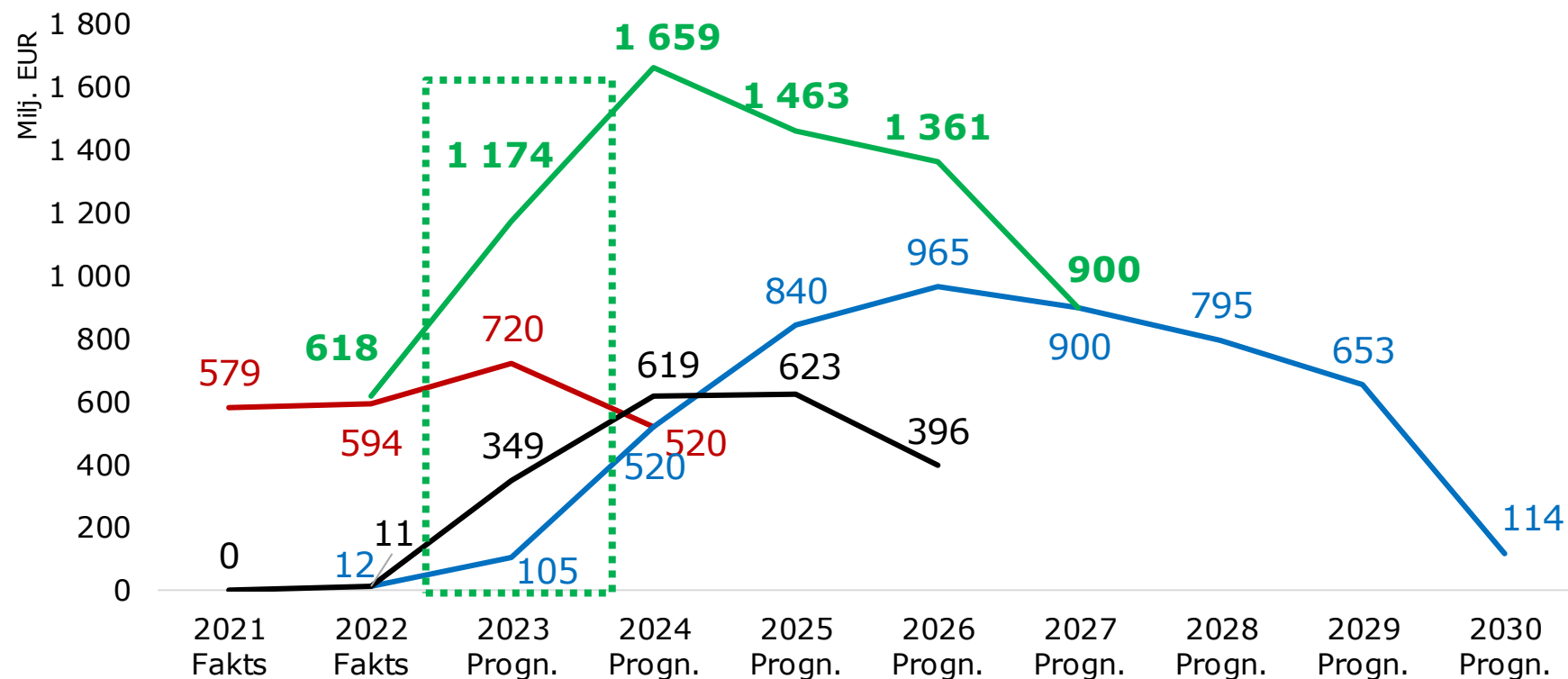
Sadarbība starp Latviju, Norvēģiju, Lihtenšteinu un Islandi

Finanšu ministrija

Izaicinājums – vienlaicīga vairāku programmu ieviešana

Stratēģiskai pārraudzībai un ES fondu investīciju efektīvai īstenošanai - riski, izaicinājumi, priekšlikumi rīcībai tiek diskutēti **ES fondu tematiskā komitejā** (izveidota 22.02.2023.)

— 1. 2014-2020 perioda budžeta izdevumu prognoze. Kopā 5 246 milj. EUR

— 2. 2021-2027 perioda budžeta izdevumu prognoze. Kopā 4 904 milj. EUR

— 3. Atveseļošanas fonda budžeta izdevumu prognoze (t.sk. AF un valsts budžeta līdzfinansējums). Kopā 1 998 milj. EUR

— 4. Atveseļošanas fonda un 2014-2020 perioda, 2021-2027 perioda budžeta izdevumu prognoze kopā₁₃